

مرگ نوازنده چیره‌دست پیانو

روز گذشته، چيستا غريب گرکاني، نوازنده و مدرس برجسته پيانو کلاسيک و استاد دانشگاه درگذشت. او فرزند زنده‌ياد غلامحسين غريب‌گرکاني، نويسنده، شاعر و موسيقيدان نام‌آشنا بود و از کودکی در محيطی سرشار از موسيقي پرورش يافته بود. غريب از ۹ سالگی آموزش پيانو را در هنرستان عالی موسيقي آغاز کرد و پس از سال‌ها تحصيل نزد امانوئل مليک‌اصلانيان، برای ادامه آموزش به کالج ترينيتي لندن رفت و در رشته‌های اجرا و تدريس موسيقي تحصيل کرد. پس از بازگشت به ايران، فعاليت آموزشي خود را در کانون چنگ آغاز کرد و بعدها در مدرسه هنر و ادبيات صداوسيمما به تدريس سلفژ و تئوري موسيقي پرداخت. او همچنين گروه کر کودکان را پايه‌گذاري کرد و در هنگنسازي نيز فعال بود. چيستا غريب از دهه ۱۳۷۰ تا پايان عمر، در دانشکده هنر و معماري دانشگاه آزاد به آموزش پيانو کلاسيک پرداخت و نقش مهمی در پرورش نسل تازه‌ای از نوازندگان ايراني ايفا کرد.

توقف پخش آنلاین «پير پسر»

توقيف اکران آنلاین فيلم «پير پسر» به کارگردانی اکتای براهنی، واکنش‌هایی را در فضای فرهنگي و هنري برانگيخت. اکتای براهنی، کارگردان فيلم در صفحه شخصی خود با انتقاد از اين تصميم نوشت که پخش فيلم از ساعت سه بعدازظهر روز گذشته به دستور رئيس ساترا متوقف شده و تلاش‌ها برای ادامه اکران، بی‌نتيجه مانده است. او با اشاره به اینکه «پير پسر» دارای پروانه نمايش عمومی بوده و نسخه قاچاق آن نيز در دسترس عموم قرار گرفته است، اين اقدام را عاملی برای تشديد قاچاق فيلم دانست. درمقابل عباس طاهري، معاون ساترا، اعلام کرد که اين فيلم مجوز اکران آنلاین از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي نداشته و با دستور قوه‌قضائيه پخش آن متوقف شده و ساترا تنها مجري اين دستور بوده است. درهمين حال حامد بهداد، بازیگر اصلی فيلم، با انتشار مطلبي در شبکه‌های اجتماعي، ابراز ايموداري کرد که توقيف اين اثر به‌زودي برطرف شود.

پيتر واتکينز درگذشت

پيتر واتکينز، کارگردان برجسته و جنجالی بریتانیایی و برنده اسکار فيلم مستند-درام ضدجنگ «بازی جنگ»، در سن ۹۰ سالگی در فرانسه درگذشت. خانواده او اعلام کردند که واتکينز در بیمارستانی در بورگانوف - جایی که ۲۵ سال زندگی می‌کرد - چشم از جهان فروبوسته است. او با آثار خلاقانه و انتقادی خود نسبت به رسانه‌ها و قدرت سياسي شناخته می‌شد و پس از آنکه بی‌بی‌سی از پخش «بازی جنگ» در دهه ۶۰ خودداری کرد، بریتانیا را ترک و به ساخت فيلم در خارج پرداخت. واتکينز علاوه بر «بازی جنگ»، «آثاری چون «نبرد کالودن»، «پارک مجازات»، «ادوارد مونک» و مستند ۸۷۳ دقيقه‌ای «سفر» را ساخت که موضوعاتی از جنگ، سلاح هسته‌ای و کنترل اجتماعي را بررسی می‌کردند. او تا سال ۲۰۰۰ با فيلم «کومون» به مستندسازی ادامه داد و در طول زندگی حرفه‌ای اش یکی از صداهای خلق، تيزبين و انتقادی دنياي سينما بود.

هادی خانیکي، علی اکبر قاضی زاده، حسن نمکدوست ومحمدمهدی فرقانی درباره عملکرد روزنامه «هم میهن» در انتشار گزارش پرونده پژمان جمشیدی می‌گویند

پیش‌داووری به‌جای گفت‌وگو

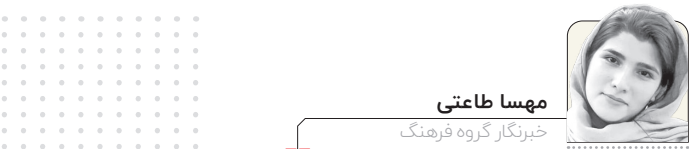

محمدمهدی فرقانی، عملکرد روزنامه «هم‌میهن» را در ماجرای گزارش مربوط به پرونده پژمان جمشیدی حرفه‌ای، متوازن و مطابق با اصول اخلاقی و فنی روزنامه‌نگاری ارزیابی کرده‌اند. به‌باور آن‌ها، تحریریه هم‌میهن با وجود فشارها و محدودیت‌ها، در مسیر اطلاع‌رسانی دقیق و چندجانبه‌گام برداشته و وظیفه خود را در روشنگری افکار عمومی انجام داده است. این اساتید ضمن انتقاد از برخوردهای سیاسی و غیر حقوقی با رسانه‌ها، بر ضرورت رعایت قانون، شفافیت در فرآیندهای قضایی و حمایت از رسانه‌های مستقل تأکید کرده‌اند. آن‌ها توقیف ناگهانی رسانه‌ها را مغایر با آزادی مطبوعات و منافع عمومی دانسته و هشدار داده‌اند که ادامه این روند به تضعیف رسانه‌های داخلی، افزایش سوءظن و انتقال مرجعیت اطلاع‌رسانی به خارج از کشور منجر می‌شود.

▼ پیش‌داوری به‌جای تعامل

هادی خانیکي، استاد ارتباطات و روزنامه‌نگار پیشکسوت در گفت‌وگو با هم‌میهن، مواجیه‌های سیاسی با عملکرد این روزنامه و چالش‌های حقوقی و قضایی آن را از سه منظر بررسی کرد. از نظر او، نگاه به رسانه‌ها و به‌طور عام روزنامه‌ها، مستقل از وضعیت ارتباطات در جامعه نیست. بر خورد مسئولان با مطبوعات در جامعه مبتنی بر گفت‌وگو و فهم مشترک حتماً با جامعه مبتنی بر پیش‌داوری‌ی، سوءظن‌ها و کلیشه‌ها یا گرایش‌های جناحی و سیاسی متفاوت خواهد بود. او با بیان این مطلب در ادامه توضیح داد: «در این سطح، بین بخش‌های مختلف جامعه و نهادهای حاکمیت یک نوع اختلال ارتباطی در انتقال پیام وجود دارد. به‌عبارت‌دیگر، بین تیم ارتباطی جامعه و حاکمیت با پارازیت ارتباطی مواجه هستیم. در چنین وضعیتی نه‌تنها نباید با نگاه‌های مبتنی بر بدگمانی و تهدیدمحورانه با رسانه‌های مستقل برخورد شود؛ بلکه باید عرصه برای فعالیت آن‌ها باز شود. راهکار این مسئله این است که این خلأ ارتباطی برطرف شود و رسانه‌ها در خدمت ارتباط و گفت‌وگو قرار بگیرند تا باورپذیری جامعه نسبت به خبر افزایش یابد.» خانیکي با بیان اینکه در حال حاضر مطبوعات آسیب‌پذیرترین بخش رسانه‌ای جامعه ما هستند، درباره دومین سطح مورد بررسی در ماجرای توقیف سایت روزنامه هم‌میهن گفت: «تحت تأثیر تحولاتی که فناوری‌های ارتباطی و شبکه‌های اجتماعی در فضای رسانه‌ای ایجاد کرده‌اند، مطبوعات و رسانه‌هایی که سازمان و هویت دارند و در یک نظام حکمرانی تعریف می‌شوند و مجوز می‌گیرند، آسیب‌پذیرتر هستند. در این شرایط، باید از رسانه‌های نوشتاری و روزنامه‌ها به ویژه روزنامه‌های مستقل و در برابر به اصطلاح یک جریان بزرگتری که رسانه‌های بی‌مرکز و در حقیقت بیرون ایستاده از نظم رسمی و قانونی هستند، حمایت کرد. حتی در مواقع شکایت‌ها و یا محدودیت‌های قانونی باید تفسیری به نفع حرفه روزنامه‌نگاری داشت نه به ضرر آن.» خانیکي در بخش دیگری از صحبت‌های خود سومین سطح عملکرد روزنامه هم‌میهن را ارزیابی کرد. از نظر این استاد ارتباطات، هم‌میهن از نظر معیارها و تکنیک‌های

شد. اتفاقی که ناگهانی و بدون سپری شدن فرآیندهای قانونی رخ داد و انتقاد فعالان و روزنامه‌نگاران را برانگیخت. حتی از نظر حقوق‌دان‌ها، توقیف سایت هم‌میهن ایرادات حقوقی دارد. به گفته کامبیز نوروزی، حقوق‌دان: «پارچه سیاهی که در تصویر روزنامه وجود دارد، حتی به روینده هم شبیه نیست. اگر مستند دادستانی تهران برای انسداد سایت روزنامه هم‌میهن موارد فوق باشد، به‌احاظ حقوقی کاملاً قابل نقض است و هیچ توجیهی ندارد.» هرچند تاکنون دستگاه‌های مربوطه دلیل واضح و مشخصی را در خصوص توقیف سایت روزنامه و ممنوعیت فعالیت شبکه‌های اجتماعی اعلام نکردند، اما مدیرمسئول و سردبیر روزنامه هم‌میهن از همان ساعات ابتدایی این اتفاق در گفت‌وگوهایی درباره عملکرد روزنامه شفاف‌سازی کردند. غلامحسین کرباسچی در گفت‌وگو با رسانه‌ها ضمن بیان اینکه هنوز دلیل حملات به هم‌میهن مشخص نیست، تأکید کرد که گزارش‌های روزنامه براساس تحقیقات حقوقی و با مشورت با وکلای و شاکیان منتشر شده بود. همچنین او خاطرنشان کرد که فرآیند قانونی در این موضوع باید پیگیری می‌شد، نه اینکه به‌طور ناگهانی سایت از دسترس خارج شود. کرباسچی مطرح کرد: «برخی از سایت‌های انقلابی به‌جای تمرکز بر اصل موضوع، بر حاشیه‌هایی مثل حجاب و بی‌حجابی تأکید کردند و از این طریق حملات خود را ادامه دادند.» به عقیده او، این رویکرد باعث ایجاد ابهامات بیشتر در جامعه و تضعیف اعتماد به رسانه‌ها و ساختار روزنامه‌نگاری مستقل شده است. محمدجواد روح، سردبیر هم‌میهن نیز در گفت‌وگو با رسانه‌ها توضیحاتی درباره برخورد با تحریریه این روزنامه و روند انتشار گزارش و عکس یک ارائه کرد. او با تأکید بر اینکه «روزنامه هم‌میهن همواره مخالف دوقطبی‌سازی حول مسئله حجاب بوده و واکنش‌ها نسبت به گزارش و عکس یک را ناشی از فضا‌سازی جریان‌هایی خواند که به شکاف‌های اجتماعی اامن می‌زنند.» براساس اعلام محمدجواد روح، روزنامه هم‌میهن در انتشار گزارش مرتبط با پرونده پژمان جمشیدی تنها مسئولیت حرفه‌ای خود را به‌عنوان یک رسانه انجام داده و آن گزارش یک کار جامع و حرفه‌ای بود که با طرفین یک پرونده خبرساز، از جمله شاکي و وکیل متهم آقای پژمان جمشیدی مصاحبه انجام شده است. او همچنین تأکید کرد: «هم‌میهن نه علیه حجاب صحبت کرده، نه می‌خواسته که جنجال درست کند؛ بلکه در راستای وظیفه روزنامه‌نگاری اجتماعی، پرونده مهمی که در سطح عام مطرح شده را پیگیری کرده است. باین‌همه و با گذشت تقریباً یک‌هفته همچنان ابهامات درباره توقیف سایت هم‌میهن باقی است و هیچ توضیح رسمی‌ای از سمت نهادهای مرتبط دراین‌باره منتشر نشده است. دراین‌میان کارزاری برای حمایت از رسانه مستقل هم‌میهن به‌راه افتاده و فعالان حرفه روزنامه‌نگاری به‌ر حمایت دولت از این روزنامه تأکید می‌کنند. ارسوی دیگر، عملکرد حرفه‌ای هم‌میهن در انتشار گزارش پرونده پژمان جمشیدی مورد تأیید اساتید برجسته روزنامه‌نگاری هم است. اساتید برجسته روزنامه‌نگاری و ارتباطات ازجمله: هادی خانیکي، علی اکبر قاضی‌زاده، حسن نمکدوست و

مهسا طاعتی خبرنگار گروه فرهنگ

تقریباً یک‌هفته از عدم‌دسترسی تحریریه و مخاطبان روزنامه هم‌میهن به بخش آنلاین این رسانه می‌گذرد؛ رسانه‌ای که در اوج محدودیت‌ها و فشارهای متعدد و متنوع سعی کرد تا بر اصول حرفه‌ای روزنامه‌نگاری پایبند بماند، اما این رویکرد چندان به مذاق برخی از جریان‌های تندرو خوش نیامد و با واکنش‌های کلیشه‌ای و ایجاد سوءظن، موجب تشویش اذهان عمومی شدند. عملکردی که از نظر اساتید و روزنامه‌نگارهای پیشکسوت و برجسته هم مبتنی بر اصول حرفه‌ای روزنامه‌نگاری بوده است. آن‌ها همچنین هشدار می‌دهند که این قبیل رفتارهای مبتنی بر سوءظن، فشار و قطبی‌سازی، نظام ارتباطی کشور را مختل می‌کند.

▼ از تحسین گزارش حرفه‌ای تا هجمه سیاسی

سه‌شنبه (ششم آبان‌ماه ۱۴۰۴) یک‌هفته بعد از انتشار خبر دستگیری پژمان جمشیدی، زمانی که شبکه‌های اجتماعی و برخی رسانه‌ها با جانب‌داری و حمایت از متهم پرونده دنبال‌لایک و جذب مخاطب بیشتر بودند، روزنامه هم‌میهن روند اطلاع‌رسانی از این پرونده را تغییر داد. الهه محمدی، خبرنگار اجتماعی این روزنامه در گزارشی با عنوان «ناگفته‌های پرونده سوپرستار» در گفت‌وگو با شاکي پرونده، وکیل متهم و کارشناس‌های حقوقی سعی کرد تا در اطلاع‌رسانی از ابعاد پنهان این پرونده صرفاً به یک صدا بسنده نکند و بدون سوگیری، روایتی همه‌جانبه برای شفافیت و آگاهی اذهان عمومی ارائه دهد. آن گزارش منتشر و در سایت‌ها، کانال‌ها و صفحه‌های شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد؛ تا جایی که چندین ساعت در صدر اخبار و محافل بود. مخاطبان -چه مردم و چه متخصصان روزنامه‌نگاری، نویسنده و رسانه -آن گزارش را به‌خاطر رعایت اصول حرفه‌ای تحسین کردند. اما مدت کوتاهی نگذشت که مرکز توجه شدن روزنامه هم‌میهن به مذاق برخی از جریان‌های تندرو خوش نیامد. آن‌ها به‌دلیل اینکه نتوانستند نقطه ضعفی در محتوای گزارش پیدا کنند، عکس آن را بهانه کردند تا عملکرد روزنامه را زیر سوال ببرند. عکسی که تزئینی و برگرفته از یک سایت منبع عکس خارجی بود و هیچ ارتباطی به حجاب، روند و چادر نداشت، اما جریان‌های تندرو با انتشار ذهنیت‌های کلیشه‌ای در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های نزدیک به خودشان، برخی از افشار مذهبی را علیه یک رسانه مستقل تحریک کردند. پس از این موضوع، موج گسترده‌ای از تخریب‌ها، تهدیدها و توهین‌ها علیه نویسنده گزارش، مدیران و تحریریه هم‌میهن به‌راه افتاد. رسانه‌های نزدیک به جریان‌های تندرو با انتشار گزارش‌هایی ادعا کردند که روزنامه هم‌میهن مرزهای اخلاقی حرفه‌ای و اصول کار رسانه‌ای را رعایت نکرده است. درنهایت با تشدید این هجمه‌ها، وب‌سایت هم‌میهن از دسترس خارج